

Van Bod naar Plot

Toolkit voor het programmeren
van ouderenhuisvesting

Inhoud

Introductie	3
Uitgangspunten	4
Stap 1: Voorbereiding van een Van bod naar Plot-sessie	7
Stap 2: Aan de slag – samen boven de kaart hangen	9
Stap 3: Opvolging – van sessie naar actie	13
Interview	15

Introductie

Waarom een toolkit?

Door heel Nederland maken gemeenten, woningcorporaties, ouderenzorgorganisaties, welzijnspartijen, zorgkantoren, beleggers en ontwikkelaars afspraken om meer passende woningen voor ouderen te realiseren. En dat is hard nodig. De vergrijzing neemt snel toe. Dat leidt tot een **dubbele uitdaging**: het bouwen van voldoende geschikte woonvormen voor ouderen én het beter verbinden van wonen, zorg en welzijn. Alleen als partners deze ruimtelijke en sociale opgaven in samenhang benaderen, ontstaan buurten en wijken waarin ouderen veilig, comfortabel en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.

Toch blijkt het realiseren van ouderen-huisvesting in de praktijk een **complexe puzzel**. De ruimte is beperkt, de belangen zijn divers en zonder gerichte actie komt realisatie van passende ouderenhuisvesting moeilijk van de grond. Als we geen locaties programmeren voor ouderenhuisvesting, komen de woningen er simpelweg niet.

Van bod naar Plot: wat is het?

Van Bod naar Plot is een praktische methode om de kwantitatieve opgave ouderenhuisvesting in een gebied te vertalen naar concrete locaties. Het is dus een **hulpmiddel voor de ruimtelijke programmering van woningen geschikt voor ouderen**.

Van Bod naar Plot is ontwikkeld door het Aanjaagteam Wonen Welzijn Zorg voor Ouderen en is gebaseerd op best practices uit het hele land.

Inhoud van de toolkit

Deze toolkit bevat **praktische informatie** voor iedereen die met deze opgave aan de slag wil gaan. Van stappenplan tot checklist en inspirerende voorbeelden uit de praktijk. Een complete set informatie om je eigen Van Bod naar Plot-sessie te organiseren.

Voor wie?

De toolkit is bedoeld voor **professionals** binnen het domein van ruimtelijke ontwikkeling, wonen, welzijn en zorg die aan de slag willen met het programmeren van ouderenhuisvesting. Vaak neemt een gemeente het initiatief voor een Van Bod naar Plot-sessie, maar ook woningcorporaties, ouderenzorgorganisaties of welzijnspartijen kunnen natuurlijk het voortouw nemen.

Uitgangspunten

De opgave ouderenhuisvesting

In 2022 is in de Nationale Woon- en Bouwagenda de totale woningbouwopgave vastgelegd tot en met 2030. Van de circa 900.000 woningen die in die periode moeten worden gerealiseerd, moet bijna een derde (**290.000 woningen**) geschikt zijn voor ouderen. De opgave ouderenhuisvesting is uitgesplitst naar 170.000 nultredenwoningen, 80.000 geclusterde woningen en 40.000 zorggeschikte woningen. De realisatie van deze opgave kan zowel in de **nieuwbouw** als in de **bestaande voorraad** en transformatie van (maatschappelijk) vastgoed plaatsvinden.

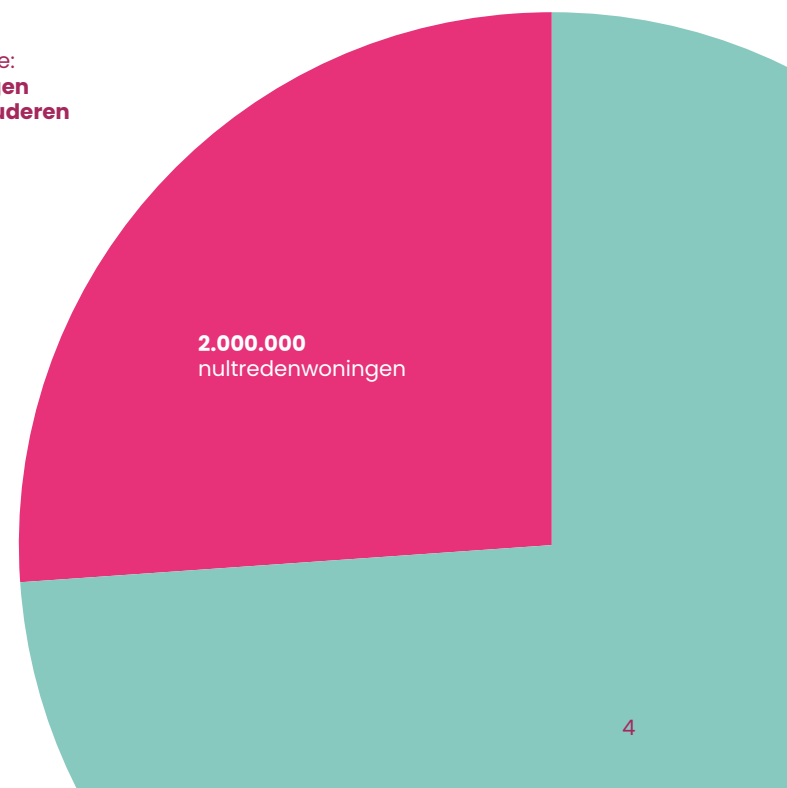
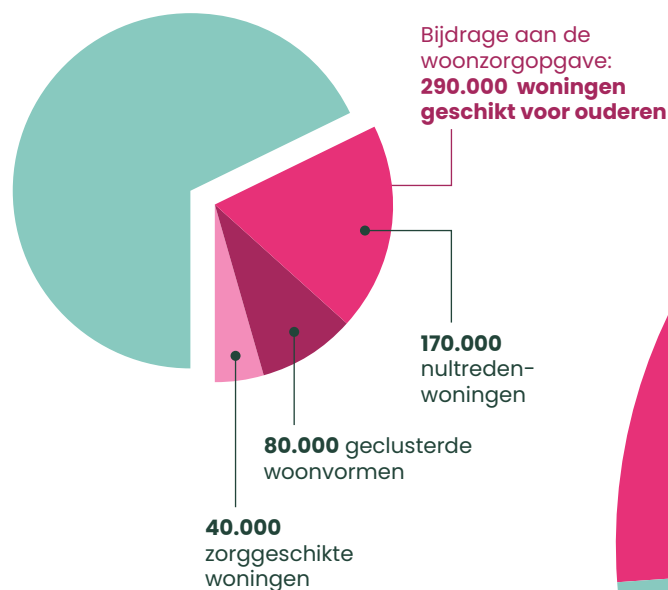
In bestuurlijke afspraken heeft elke gemeente in Nederland zich gecommitteerd aan realisatie van de opgave ouderenhuisvesting en zijn voor elk van de drie categorieën specifieke aantallen afgesproken.

In 2026 wordt de woningbouwopgave voor ouderen voor de periode 2031 t/m 2036 bepaald, in afstemming tussen Rijk, provincies en gemeenten.

Woonzorgopgave

Nationale woon- en bouwagenda:
900.000 nieuwe woningen

Bestaande voorraad:
7.700.000 woningen

Definities

In de wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) zijn de gebruiksfuncties 'nultreden' en 'zorggeschikt' opgenomen. Deze definities sluiten aan bij voorwaarden uit de [stimuleringsregeling zorggeschikte woningen](#).

Geclusterd en zorggeschikt wonen voor ouderen

Diverse publicaties van Platform31 geven beschrijvingen van geclusterde en zorggeschikte woningen.

- [Handreiking Geclusterde woonvormen voor senioren](#) (2023)
- [Zorggeschikt wonen voor senioren](#) (2024)
- [Schaalniveaus toepassen in geclusterde woonvormen](#) (2026)
- [Seniorenhuisvesting: woningtoewijzing als sleutel tot vitale gemeenschappen](#) (2026)

Wet Versterking regie volkshuisvesting

Naar verwachting treedt de Wet Versterking regie volkshuisvesting per 1 juli 2026 in werking. In de wet is onder meer opgenomen dat – naast het Rijk – elke gemeente en elke provincie verplicht is een volkshuisvestingsprogramma op te stellen. Eén van de bouwstenen voor dit programma is de kwantitatieve bepaling van de opgave ouderenhuisvesting en de bijbehorende ruimtelijke programmering.

Waarom is programmering van ouderenhuisvesting zo belangrijk?

- De urgentie is groot door **beperkte beschikbaarheid** van **verpleeghuisplaatsen** en het toenemend aantal ouderen
- Realiseren van ouderenhuisvesting draagt bij aan **doorstroming** op de hele woningmarkt.
- Ouderenhuisvesting vraagt om **nabijheid** van voorzieningen; niet elke locatie is daarom geschikt.
- Het biedt een kans om na te denken over het **ontwerp** van woning, complex en woonomgeving.

Nultredenwoningen

Deze woning valt onder de 'woonfunctie nultreden' binnen het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Dit is een woning die zonder het gebruik van een trap kan worden betreden en waarin ruimten (keuken, badkamer, toilet en minimaal 1 slaapkamer) liggen die zonder trap kunnen worden betreden. In de monitoring van ouderenhuisvesting gelden alleen woningen als nultredenwoning als er bij oplevering van de nieuwbouwwoning of na een transformatie van een gebouw naar woningen geen aanpassingen meer nodig zijn.

Geclusterde woningen

Dit zijn woningen die voldoen aan de definitie voor nultredenwoningen in een geclusterde woonvorm. Er moet een ontmoetingsruimte aanwezig zijn, inpandig of op loopafstand voor ouderen (bijvoorbeeld circa 100 meter). Die ruimte moet gericht zijn op ontmoeting van bewoners en eventueel buurtbewoners en op een open en transparante basis te gebruiken zijn. In de monitor ouderenhuisvesting wordt uitgegaan van een schaal van minimaal twaalf woningen. Het Rijk beveelt aan dat de woningen dementievriendelijk ingericht worden.

Zorggeschikte woningen

Dit woningtype behoort tot de subgebruiksfunctie 'woonfunctie zorggeschikt' binnen het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Het gaat om een woonfunctie die geschikt is voor personen met een functiebeperking en het verlenen van zorg aan deze personen. Dit zijn zelfstandige nultredenwoningen waarin extramuraal Wlz-zorg (Wet langdurige zorg) geleverd kan worden voor bewoners en die onderdeel zijn van een geclusterde woonvorm. Deze woningen en de woonvorm moeten rolstoelgeschikt zijn, met voldoende ruimte bieden om zorg te verlenen. Woningen in categorie BAT score 3 en 4 en Woonkeur 6 (certificaat D) vallen binnen deze definitie. Het is wenselijk om complexen met zorggeschikte woningen uit te rusten met een brancardlift. De woningen zijn dementievriendelijk ingericht.

Stap 1: Voorbereiding van een Van bod naar Plot-sessie

De kern van Van Bod naar Plot is eenvoudig: met alle relevante partijen letterlijk en figuurlijk boven de kaart hangen om samen geschikte locaties voor ouderenhuisvesting te identificeren. Dat klinkt logisch, maar een goed georganiseerde sessie vraagt om een doordachte voorbereiding. Neem daarom de tijd om de juiste mensen aan tafel te krijgen, de context scherp in beeld te brengen en de sessie goed te structureren.

Checklist stap 1

Zorg voor een gezamenlijk **vertrekpunt**

Zorg ervoor dat alle betrokken partijen een gedeeld beeld hebben van de opgave en het doel van de sessie. Soms kan hiervoor een korte startbijeenkomst behulpzaam zijn. Denk hierbij ook aan het delen van het aantal te realiseren woningen voor ouderen vanuit de regionale woondeal, de woonzorgvisie of een afsprakenkader ouderenhuisvesting, zodat iedereen vanuit dezelfde basis begint.

Formuleer een duidelijke doelstelling en scherpe **focus**

Ouderenhuisvesting raakt aan veel thema's: van ruimtelijke ordening tot zorg en welzijn. Vanwege de veelheid aan thema's is het van belang de doelstelling goed te formuleren. Een doel kan zijn het identificeren van voldoende nieuwbouwlocaties. Of het identificeren van kansen in de bestaande voorraad om de opgave ouderenhuisvesting voor de komende 10 jaar te realiseren. Een doelstelling helpt om focus aan te brengen in de voorbereiding én tijdens de sessie(s) zelf. Leg de doelstelling en werkwijze – waar mogelijk – vast binnen bestaande (bestuurlijke) overlegstructuren rondom ouderenhuisvesting.

Kies een heldere geografische **afbakening**

Beperk het gebied waarop je je richt. Het advies luidt: zoom in! Een sessie op wijkniveau levert doorgaans meer concrete inzichten op dan een sessie over het gehele gemeentelijke grondgebied. Organiseer liever meerdere gerichte sessies dan één brede bijeenkomst zonder concrete resultaten.

Selecteer **deelnemers** op basis van doel en focus

Betrek de partijen en personen die passen bij het doel van de sessie. Vaak vormen specialisten van gemeenten, woningcorporaties en ouderenzorgorganisaties de kern. Afhankelijk van de lokale context kunnen ook welzijnsorganisaties, het zorgkantoor, commerciële aanbieders van zorgvastgoed of vertegenwoordigers van ouderenorganisaties aanschuiven. Stuur naar de sessie deelnemers met gebiedskennis, gevoel voor ruimtelijke vraagstukken/vastgoed en met mandaat om namens de organisatie stappen te kunnen zetten.

□ Zorg voor een goede **briefing** vooraf

Een goede briefing helpt deelnemers zich voor te bereiden en zorgt ervoor dat organisaties de juiste mensen aan tafel brengen. Geef in de briefing duidelijk aan wat het doel is, wat er van deelnemers wordt verwacht en welke voorbereiding nodig is. Neem de hierboven genoemde punten mee in de briefing.

□ Verzamel vooraf relevante **data**

Zorg dat je over actuele en gebiedsgerichte data beschikt. Denk aan informatie over:

- Demografische opbouw, met name de spreiding van ouderen
- Locaties van belangrijke voorzieningen voor ouderen, zoals ontmoetingsplekken, huisartsen, apotheken en supermarkten
- Aanwezigheid van inwoners met bepaalde beperkingen of zorgindicaties
- Geschiktheid of aanpasbaarheid van de woningvoorraad
- Eigendom van woningcorporaties, particulier eigendom

□ Denk na over het gewenste **eindproduct**

Wat wil je opleveren? Een kansenkaart per wijk? Een lijst met potentiële nieuwbouwlocaties? Of een overzicht van mogelijkheden binnen de bestaande woningvoorraad? Door vooraf het eindproduct te benoemen, creëer je richting en focus.

□ Zorg voor een **bestuursopdracht**

Wie is bestuurlijk opdrachtgever? En wie is ambtelijk opdrachtgever? Kijk bijvoorbeeld of je kan aansluiten bij bestaande lokale of regionale overlegstructuren rondom wonen, welzijn en zorg.

□ Plan de **logistiek**

Een goede voorbereiding is het halve werk.

- Zorg dat je een datum en locatie hebt.
- Verstuur een save the date
- Denk alvast na over inspirerende voorbeelden en/of sprekers.
- Zorg voor voldoende kaartmateriaal, stiften, post-its, projectie etc.

Tips voor de **gespreksleider van de sessie**

Als facilitator van een sessie kun je de groep inspireren met mogelijke denkrichtingen, zoals:

Mogelijke kansen in de nieuwbouw

- Geclusterd wonen voor ouderen (hofjes)
- Seniorenclusters binnen grotere gebiedsontwikkelingen
- Bouwen nabij voorzieningen (supermarkt, arts, apotheek, ontmoetingsruimtes)
- Modulair bouwen voor snelle realisatie

Mogelijke kansen in de openbare ruimte en leefomgeving

- Ommetjes en looproutes
- Dementievriendelijke oriëntatie
- Veilige oversteekplekken
- Bankjes en verblijfsplekken
- Schaduw, groen en klimaatadaptatie
- Verlichting en sociale veiligheid
- Nabijheid van voorzieningen (loopafstand)

Mogelijke kansen rondom ontmoeting

- Buurtkamers / wijkpunten
- Dagbesteding en activiteiten
- Informele zorgnetwerken (noaberschap, voorzorgcirkels, etc)

Stap 2: Aan de slag – samen boven de kaart hangen

In deze tweede stap staat de kern van de Van Bod naar Plot-aanpak centraal: met alle relevante partijen gezamenlijk 'boven de kaart hangen'. Het doel van zo'n sessie is om samen mogelijke locaties voor ouderenhuisvesting te verkennen en in beeld te brengen.

Checklist stap 2

Start met een heldere en prikkelende **introduc**tie

Niet iedere deelnemer beschikt over hetzelfde kennisniveau bij de start. Begin daarom met een korte uitleg van de kernprincipes van Van Bod naar Plot: een duidelijke doelstelling, een afgebakend geografisch gebied en betrokken partijen die vooraf geïnformeerd zijn.

Maak **duidelijke spelregels** voor een open gesprek

Spreek vooraf af hoe wordt omgegaan met vertrouwelijke informatie en gedeelde inzichten. Dit bevordert vertrouwen tussen deelnemers en creëert de openheid die nodig is om gezamenlijk kansen te verkennen.

Verken perspectieven met een korte **pitchronde**

Laat iedere deelnemende organisatie in maximaal 3 minuten haar kijk op de lokale woonzorgopgave en ouderenhuisvesting delen. Zo worden verschillende perspectieven zichtbaar voordat gezamenlijk locaties en kansen worden verkend.

Werk met een neutrale en deskundige **gespreksleider**

Een gespreksleider bewaakt het proces, zorgt voor **balans** in de inbreng en houdt het gesprek **doelgericht**. Idealiter is dit iemand die zowel het sociale als het ruimtelijke domein goed begrijpt.

Schets de **context** en inspireer met een voorbeeld

Breng het belang van ouderenhuisvesting tot leven door relevante data te delen over demografie, zorgvraag en woningvoorraad. Een inspirerend praktijkvoorbeeld – bijvoorbeeld een vernieuwend woonconcept waar de domeinen wonen, welzijn en zorg samenkomen – helpt om de **blik te verruimen** en mogelijkheden te verkennen. Neem hiervoor een kijkje op de [inspiratiekaart](#) voor voorbeelden.

Nodig '**frisse blikken**' uit

Externe experts, zoals onderzoekers, ontwerpers of onafhankelijke adviseurs, kunnen het gesprek verrijken met **nieuwe perspectieven en out-of-the-box ideeën**. Denk bijvoorbeeld aan iemand van een kennisinstelling of architectenbureau die laat zien hoe je dementievriendelijk kunt ontwerpen of de nieuwste inzichten deelt over het gebruik van domotica.

□ Ronde 1: **Boven de kaart** hangen en breed ophalen

In de eerste ronde draait het om het breed ophalen van kansen, ideeën en locaties. Werk vanuit een **concrete vraag binnen een afgebakend gebied**, zoals:

- “Wat zijn geschikte locaties voor ouderenhuisvesting binnen wijk A, op basis van loopafstand tot voorzieningen?”
- “Welke geplande nieuwbouwprojecten in dorp B zijn (potentieel) geschikt voor ouderen?”
- “Welke wooncomplexen in buurt C met een groot aandeel ouderen zijn er en wat is nodig om deze complexen door te ontwikkelen naar vitale zorgzame gemeenschappen?”
- “Welk maatschappelijk vastgoed in gemeente D is te transformeren naar ouderenhuisvesting?”

Laat alle ideeën toe, zonder te filteren. Door in **kleine groepen** te werken, benut je de aanwezige kennis en stimuleer je kruisbestuiving. Moedig deelnemers aan om ruim te denken en nog niet te focussen op beperkingen. **In de eerste ronde mag je dromen!**

□ Ronde 2: **Selecteren** en **prioriteren** aan de hand van criteria

Bespreek en orden de verzamelde ideeën en locaties uit ronde 1 op basis van vooraf gekozen criteria. Voorbeelden van criteria zijn:

- **Meest kansrijk:** bijvoorbeeld locaties in eigendom van een deelnemende partij.
- **Meest geschikt:** zoals plekken met goede bereikbaarheid en nabijheid van voorzieningen.
- **Meest impactvol:** locaties waar veel ouderenhuisvesting gerealiseerd kan worden.

Deze stap helpt om **gezamenlijk richting te bepalen en keuzes te onderbouwen.**

□ Werk in **meerdere rondes**

Afhankelijk van de omvang van de opgave en beschikbare tijd, kun je **meerdere rondes** organiseren. Bijvoorbeeld om verschillende gebieden te behandelen of om eerst bestaande bouw en daarna nieuwbouw te verkennen.

□ Sluit af met duidelijke **actiepunten**

Eindig de sessie met het benoemen van **concrete vervolgstappen**. Wie pakt wat op, en wanneer wordt de volgende stap gezet? Zo zorg je ervoor dat de sessie leidt tot vervolg en resultaat.

Tips voor de gespreksleider van de sessie

- De gespreksleider bewaakt het proces, niet de inhoud. Je zorgt voor structuur, tempo en gelijkwaardige inbreng, zodat deelnemers zelf tot concrete stappen richting een plot komen.
- Stimuleer deelnemers om niet alleen in gesprek te gaan met elkaar, maar ook om hun bevindingen te visualiseren op de kaart (teken of schrijf het op!).
- Breng zonedig de deelnemers terug naar de oorspronkelijke doelstelling.
- Geef per onderdeel een duidelijke tijdsindicatie en houd je daar aan.
- Stel vragen die dwingen om concreet te worden: Voor welke doelgroep precies? Hoeveel woningen denk je dat hier passen? Welke partijen zijn nodig? Van wie is de locatie?
- Benoem aannames (weten we dit of denken we dit?) en laat eventuele zoekvragen apart opschrijven.
- Stuur op concrete acties: wat is de volgende stap? Wie doet wat? Wanneer?
- Zorg voor voldoende breaks (en iets lekkers).
- Let op spraakverwarring tussen de verschillende domeinen. Sociaal en ruimtelijk professionals gebruiken soms andere termen voor dezelfde zaken. Wees alert op deze verschillen, benoem ze en maak ze bespreekbaar. Een eenvoudige begrippenlijst of een korte toelichting vooraf voorkomt misverstanden en bevordert het wederzijdse begrip.

Tips en voorbeeld: GIS-applicatie

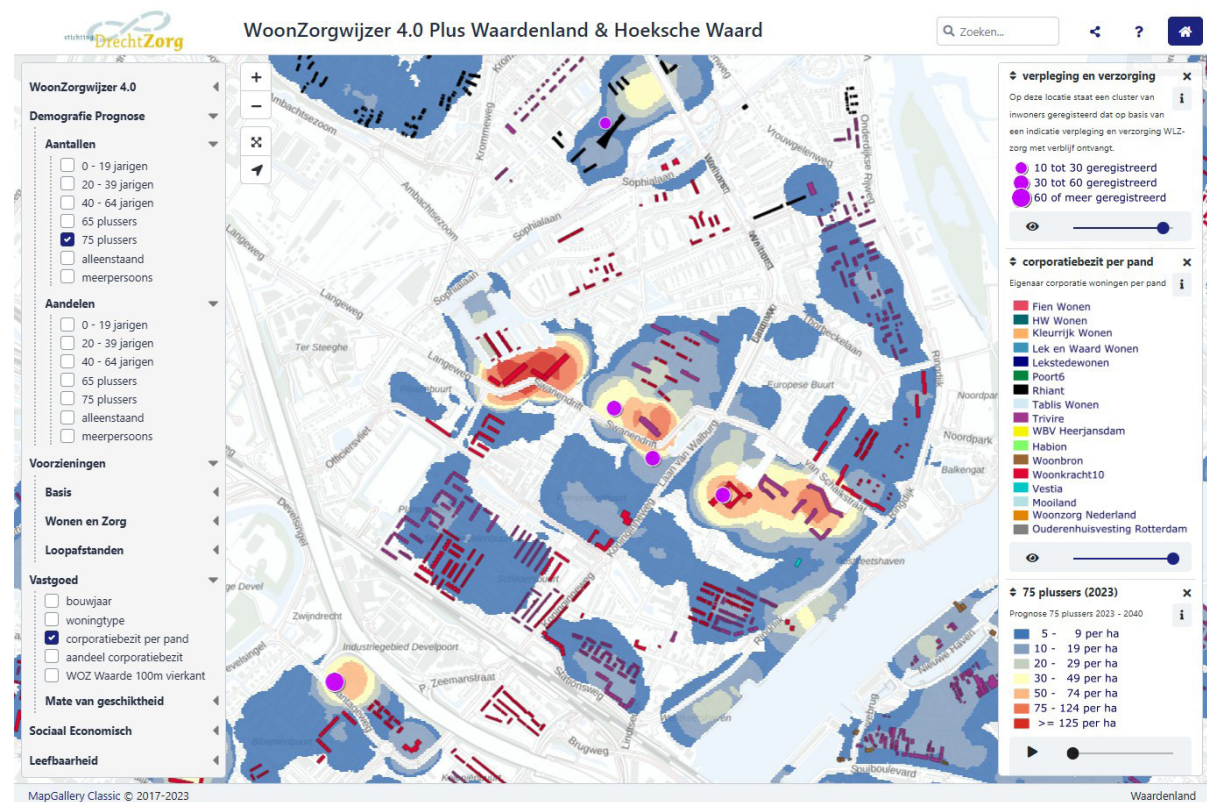
Gebruik een GIS-applicatie

Gebruik waar mogelijk gespecialiseerde GIS-toepassingen (Geografisch Informatie Systeem) die gebiedsgerichte data inzichtelijk maken.

De kracht van deze GIS-toepassingen zit in het combineren van verschillende kaartlagen. Dit faciliteert het 'boven de kaart hangen'. Veel gemeenten beschikken over deze specifieke kennis en data.

WoonZorgwijzer

Een digitale kaart die inzicht geeft in wonen, welzijn en zorg.

Relevante achtergrondinformatie

Waarstaatjegemeente.nl

[Dashboard met sociaaleconomische data per gemeente, inclusief wonen en zorg.](#)

Datawonen

[Overzicht van alle nationale data over woningen.](#)

Zorg op de kaart

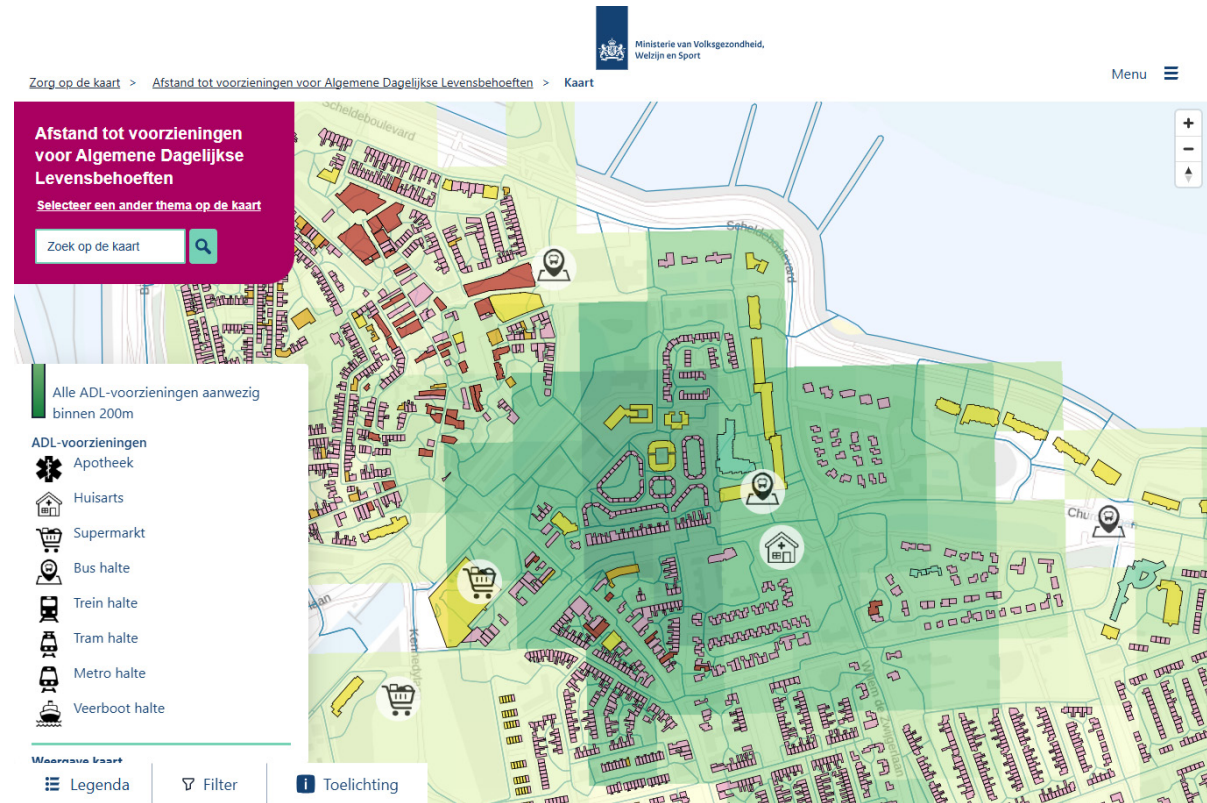
[Inzichten over zorg en wonen in wijk of gemeente.](#)

Vektis Open Data & Zorgatlas

[Zorggebruik op wijkniveau, waaronder Wmo, wijkverpleging en ggz.](#)

Voorbeelden van regionale woonzorgkaarten

[Zuid-Kennemerland & IJmond; koppeling vraag-aanbod op regionaal niveau.](#)

Springco Woonprofielen van senioren

[10 gedifferentieerde woonprofielen van senioren gebaseerd op onderzoek door Springco en Platform31.](#)

Stap 3: Opvolging – van sessie naar actie

Een Een Van Bod naar Plot-sessie is geen losstaand moment, maar maakt deel uit van een bredere, integrale aanpak rondom ouderenhuisvesting. De kracht zit in de opvolging: het vertalen van de inzichten en kansen uit de sessie naar concrete vervolgstappen om samen locatievoorstellen of gebiedsplannen uit te werken. Belangrijke vervolgstappen zijn:

- Spiegelen van de uitkomsten aan de bestaande beleidskaders en afspraken.
- Verduidelijken van rollen, verantwoordelijkheden en eigenaarschap: wie pakt welke locatie of actie op? Wie is regiehouder? En wanneer volgt een terugkoppeling?
- Reflecteren op het proces: wat ging goed in de sessie, wat vraagt om bijstelling, en hoe zorgen we voor borging in beleid én praktijk?

Checklist stap 3

- Confronteer uitkomst sessie(s)** met de opgave

Een belangrijke eerste stap is het spiegelen van de uitkomsten aan **bestaande beleidskaders en afspraken**. Denk aan het lokale afsprakenkader ouderenhuisvesting, de woondeal, prestatieafspraken of regiovisies op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Wanneer er afwijkingen zijn, moeten er vervolgcacties worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat het proces op koers blijft en dat de uitkomsten in lijn komen met de doelstellingen. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot aanpassing van het traject of het organiseren van aanvullende sessies.

- Zorg voor **opvolging van actiepunten** en plan vervolgsessie(s)

Zorg ervoor dat actiepunten duidelijk worden geformuleerd en opgevolgd, en plan indien nodig vervolgsessies om verdere stappen te zetten. Het is belangrijk om de voortgang regelmatig te **evalueren** en de betrokken partijen tijdig in te schakelen bij de uitvoering.

- Integreer de resultaten in het **volkshuisvestingsprogramma**

De resultaten van de Van Bod naar Plot-sessie kunnen als bouwsteen dienen voor het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma. De **Wet Versterking regie volkshuisvesting** verplicht gemeenten om een **volkshuisvestingsprogramma** op te stellen waarin onder andere de behoefte aan ouderenhuisvesting in kaart is gebracht.

Door de uitkomsten van de sessie hiervoor te gebruiken, dragen de bevindingen direct bij aan het realiseren van woningen die voldoen aan de behoeften van ouderen, in lijn met de wettelijke eisen en lokale beleidsdoelen. Zo wordt het volkshuisvestingsprogramma niet alleen een instrument voor algemene woningbouw, maar ook voor het creëren van een toekomstbestendige woonomgeving voor ouderen.

□ Zorg voor **blijvende betrokkenheid**

Het is van belang om de betrokkenheid van alle relevante stakeholders gedurende het vervolgproces te borgen. Dit kan door het opzetten van een open communicatielijn tussen de betrokken partijen. Zorg dat er ruimte is voor het **delen van feedback en nieuwe inzichten**. Betrek zowel de gemeente, regionale partijen als andere relevante organisaties in de voortgang en zorg ervoor dat er ruimte is voor **bijsturing** als dat nodig is.

Door deze stappen zorgvuldig uit te voeren wordt niet alleen de waarde van de sessie behouden, maar wordt er ook daadwerkelijk gewerkt aan duurzame en effectieve oplossingen voor volkshuisvesting in de regio.

□ **Visualiseer de resultaten** en maak ze aantrekkelijk

Een belangrijk onderdeel van de opvolging is het vastleggen van de resultaten op een toegankelijke en visueel aansprekende manier. Denk hierbij aan een **kaartvorm** of andere visuele representaties die het proces en de bevindingen op een heldere en aantrekkelijke manier laten zien.

Het is cruciaal om de resultaten niet alleen met de deelnemers van de sessie te delen, maar deze ook **breder te verspreiden**. Overweeg bijvoorbeeld om de resultaten te presenteren bij bestuurlijke en ambtelijke tafels in gemeente of regio, zodat de betrokken partijen geïnformeerd blijven. Zorg er wel voor dat de verslaglegging vertrouwelijke informatie respecteert en waar nodig afschermt.

□ Zorg voor bestuurlijke **terugkoppeling**

Leg de opbrengsten van de sessie tijdig voor aan de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers. Bespreek welke locaties, kansen en vervolgstappen prioriteit krijgen en welke keuzes of afwegingen nog nodig zijn. Een goede terugkoppeling zorgt voor bestuurlijk draagvlak, helpt om het momentum vast te houden en vergroot de kans dat ideeën daadwerkelijk worden omgezet in concrete acties.

Interview

De gemeente Helmond organiseerde een Van Bod naar Plot-sessie voor het centrumgebied. Linda Wittebrood, beleidsadviseur Wonen en Zorg in de gemeente Helmond deelt haar ervaring.

Wie zaten er bij jullie aan tafel tijdens de sessie?

Intern hebben we bewust mensen uit zowel het sociaal als het fysiek domein uitgenodigd: collega's van Wonen, maar ook projectleiders en programmamanagers. Die combinatie vonden we essentieel. Het initiatief kwam vanuit team Wonen, met focus op zorgdoelgroepen, maar je hebt echt beide werelden nodig om verder te komen.

Extern hadden we een brede groep: woningcorporaties (ook landelijke partijen zoals WoonzorgNL), een projectontwikkelaar, zorg- en welzijnsorganisaties en het Netwerk Aandacht voor Ouderen. Daarnaast waren

de provincie en het Aanjaagteam aanwezig als ondersteunende partijen.

Wat heeft de sessie jullie opgeleverd?

Een belangrijk inzicht was dat veel partijen elkaar nog onvoldoende kennen, terwijl ze wel direct zien dat ze elkaar nodig hebben. Tijdens de sessie ontstond dat besef vrij snel.

Daarnaast merk je dat iedereen vaak vanuit zijn eigen perspectief kijkt naar de stad. Door letterlijk samen op de kaart te werken en ook figuurlijk over je eigen grenzen heen te kijken, ontstaat een completer beeld. Dat helpt uiteindelijk ook je eigen werk verder.

Wat ook goed werkte, was het gebruik van feiten en cijfers over het gebied. Dat maakt het gesprek concreet en helpt om vanuit verschillende invalshoeken naar dezelfde plek te kijken.

Hoe heb je de sessie zelf ervaren?

Over het algemeen heel positief, ook de sfeer was goed. Het is wel belangrijk om niet in algemeenheden te blijven hangen, bijvoorbeeld als het gaat over het belang van ontmoeting.

Achteraf gezien waren er misschien wat veel partijen tegelijk aanwezig. Dat maakt het moeilijker om echt concreet te worden of kansen letterlijk op de kaart in te tekenen. Met een kleinere groep was dat waarschijnlijk makkelijker geweest. Dit nemen we mee voor de volgende keer.

We zagen ook dat partijen soms naar de gemeente kijken voor vervolgacties, terwijl het juist de bedoeling is dat iedereen eigenaarschap neemt. Tegelijk waren er ook partijen, zoals de corporatie en zorgorganisatie in de binnenstad, die juist heel constructief en meedenkend waren. Al met al is de methodiek zeker waardevol. Het helpt om samenwerking te versterken en om ideeën concreter te maken. Het is wat ons betreft ook zeker voor herhaling vatbaar.

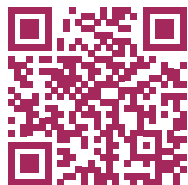
Welke lessen neem je mee voor een volgende sessie?

Een goede voorbereiding is echt cruciaal. Denk ook goed na over de schaal: werk je op één wijk of juist gebiedsoverstijgend?

Daarnaast helpt het om een setting te creëren waarin partijen zelf regie nemen over acties. En: probeer niet te veel in één keer te willen, maar houd wel het grotere geheel in beeld.

Scan de QR-code voor meer
kennisproducten van het Aanjaagteam
Wonen Welzijn Zorg voor Ouderen.

Colofon

Samenstellers

Edwin Prins, Heleen Stigter en Bibian Bevers

Vormgeving

Leene Communicatie

mei 2026

Aanjaagteam
Wonen Welzijn Zorg
voor Ouderen